

להלן מקבץ הודעות ועדכונים מטעם פורום ה-15 בנושא אקלים וקיימות:

הודעות חשובות
<p>ב-4.6.2019 התקיים מפגש שישי בסדרת ה"גרין-דייט" – מפגשי עמיתים חווייתיים למובילי סביבה וקיימות בעיריות החברות בתכנית ברית ערים לאיכות חיים וסביבה של פורום ה-15, במרכז קיפוד לקיימות פורצת דרך של עיריית כפר-סבא. המפגש עסק הפעם בנושא "צריכה עירונית מקיימת" וכלל מגוון הרצאות מאת אנשי מקצוע ונציגי עיריות שהציגו עקרונות וכלים לקידום נושא הצריכה המקיימת בעיר ולחיזוק הכלכלה המקומית. לחצו כאן לצפייה בסיכום האירוע, במצגות ובתמונות באתר פורום ה-15.</p> <p>בחודש יוני האחרון התקיים בפעם העשירית הכנס העולמי לשווקים (International Markets Conference). הכנס התארח השנה בלונדון ועסק בין היתר בשאלה כיצד ניתן לחזק את הכלכלה והקהילה המקומית ולשפר את המרחב הציבורי באמצעות שווקים עירוניים? תמר שטרצר, רכזת פרויקטים סביבה וקיימות בפורום ה-15 השתתפה בכנס. לחצו כאן לקריאת סיכום עיקרי הכנס באתר פורום ה-15.</p> <p>ב-31.3.2019 התקיים יום עיון בנושא "המרחב הציבורי בעיר" ביוזמת פורום ה-15 ומשרד הבינוי והשיכון. במסגרת האירוע הושקה חוברת חדשה של משרד הבינוי והשיכון בנושא "החייאת המרחב הציבורי", הוצגו כלים לשדרוג ושיפור המרחב הציבורי בעיר והובאו דוגמאות מפרויקטים מעניינים מערים שונות. לחצו כאן לצפייה בסיכום האירוע, במצגות ובתמונות באתר פורום ה-15.</p>
עדכונים
<p>לקראת הועידה השלישית של היחידות הסביבתיות ואיגודי הערים שתתקיים השנה באשדוד ב-4.9.19, פרסמו עיריית אשדוד, איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד - חבל יבנה והמשרד להגנת הסביבה קול קורא להצגת סיפורי הצלחה בנושא "צרכנות מקיימת" בעיריות ואיגודי ערים. לחצו כאן לצפייה בקול הקורא. ניתן להגיש הצעות עד לתאריך 23.7.19.</p> <p>המועצה הארצית אישרה תקנות חדשות בנושא הצללת שטחים ציבוריים. התקנות מקלות על התקנת אמצעי הצללה קבועים במרחבים ציבוריים (לרבות חוף הים) באמצעות ביטול הצורך לאשר תכנית וללא שהקמת אמצעי הצללה קבועים ייחשב כחריגה מקו בניין או מתכנית קיימת. ההקלות לא יחולו על שטחים פרטיים. לחצו כאן לקריאת נוסח התקנות.</p> <p>המשרד להגנת הסביבה פרסם שני קולות קוראים בתחום הפסולת: קול קורא (מס' 9383) לתמיכה בהקמה ושדרוג מתקני מיון לפסולת עירונית, וכן קול קורא (מס' 9384) לתמיכה בהפעלת מתקני מיון לפסולת עירונית. ניתן להגיש בקשות במסגרת הקול הקורא עד לתאריך 31.12.2020.</p> <p>מרכז המחקר והמידע של הכנסת פרסם דו"ח בנושא "התמודדות עם השלכה של פסולת באופן בלתי חוקי", הכולל בין היתר סקירה של מקרי בוחן מבריטניה וסלובקיה. בין ההמלצות שכולל הדו"ח: טיוב מנגנוני איסוף הנתונים והרגולציה (בתחום רישוי עסקים, קנסות והיטלי הטמנה), טיוב האכיפה, הקמת מנגנוני דיווח מסודרים של הציבור, ושימוש בכלי מעקב טכנולוגיים.</p> <p>המועצה הישראלית לבנייה ירוקה ומשרד הבינוי והשיכון פרסמו גרסה חדשה לכלי המדידה "שכונה 360" – כלי המדידה של שכונות מקיימות. לחצו כאן לעיון בגרסה החדשה - גרסה 1.1.</p>

מנכ"ל מרכז השל, ויקטור וייס, ובנו אור נאמו היום (18.7.19) באו"ם וקראו לממשלת ישראל לגבש תכנית חירום בנושא משבר האקלים ולמעבר ל-100% ייצור אנרגיה מתחדשת ולהפסיק את השימוש בדלקים פוסילים. ניתן לצפות בנאום בקישור [כאן](#) (מהדקה 1:18:40).

מרכז השל לקיימות פרסם [אינדקס כלים לחוסן קהילתי](#), שמטרתם לסייע בחיזוק הקהילה העירונית, באמצעות חיזוק הזיקה למרחב הציבורי, חיזוק הזהות המקומית, רישות ויצירת קשרים בין תושבים ועוד. בין הכלים שנכללים באינדקס ניתן למצוא לדוגמה את הפלטפורמה הדיגיטלית של עיריית כפר-סבא לעידוד השימוש במגוון אמצעי תחבורה "We Ride", את מיזם הסוירים העירוניים בהובלת תושבים של עיריית תל אביב-יפו ועוד. חלק מהכלים הוצגו בכנס השלישי לקיימות וקהילה של מרכז השל, שהתקיים ב-13.6.19 במרכז כלל בירושלים.

המועצה לישראל יפה תקיים זו השנה ה-26 את [תחרות קריה יפה ומקיימת](#), בשיתוף עם [משרד הפנים](#), [מרכז השלטון המקומי ומרכז המועצות האזוריות](#), במטרה לעודד טיפוח חזותי ולקדם את נושאי איכות החיים והסביבה ברשויות המקומיות. [לחצו כאן להרשמה לתחרות](#) (עד אוגוסט 2019).

ב-14.7.19 אישרה הממשלה להכין מתווה להטמעת יעדי האו"ם לפיתוח בר-קיימא (SDGs) בעבודת הממשלה. פיתוח וגיבוש המתווה והמדדים הכלליים יבוצעו על-ידי [משרד החוץ והגנת הסביבה](#), בליווי [הלמ"ס](#), ועל כל משרד ממשלתי הוטל לקבוע מדדים ספציפיים לתחום אחריותו, שישולבו בתכנית העבודה שלו. ההחלטה לא תלווה בתקצוב. המשרדים הממונים ידווחו לממשלה על יישום ההחלטה אחת לשנתיים.

ארגון ["תחבורה היום ומחר"](#) מבקש את עזרת הציבור במיפוי מידת ואיכות הנגישות במגוון אמצעי התחבורה לתחנות רכבת ישראל. לחצו [כאן](#) לצפייה בסקר.

עדכוני בנייה ירוקה

גרים [בדירה מבטון](#)? מסתבר שאתם אחראים לאחד הזיהומים הסביבתיים החמורים בעולם. ייצור המלט אחראי ל-7% מפליטות הפחמן הדו חמצני – יותר מכל המשאיות בעולם. יצרניות המלט מפתחות בטון ירוק, אך הביקוש לו נמוך בשל עלותו הגבוהה לחצו [כאן](#) לקריאת הכתבה בדמרקר.

יזמות עירונית

עיריית אשקלון יזמה בחודש מרץ פרויקט ייחודי בשם ["משטרה ירוקה"](#) - הכשרה בנושאי סביבה וקיימות לשוטרים בתחנת המשטרה העירונית, בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה. הפרויקט נבנה בשיתוף עם השוטרים, וכלל יום עיון בתחנת הכוח באשקלון בנושא התייעלות אנרגטית, סיור בחווה החקלאית בעיר, הצבת שלטים ברחבי תחנה בנושא החיסכון במים, בנייר ובחשמל, הכשרת נאמני ניקיון, סדנאות והרצאות בנושאי סביבה וקיימות, ועוד.

בתחילת יולי הסתיימה [תכנית הכשרת רפרנטים לקיימות](#) של עיריית נתניה במפגש סיום חגיגי. במסגרת התכנית, שכללה 7 מפגשים, הוכשרו כ-20 נציגי עירייה מאגפים לקידום נושאי הסביבה והקיימות בתחומי אחריותם, במסגרת יישום יעדי תכנית ברית ערים לאיכות חיים וסביבה של פורום ה-15. מפגש הסיום התקיים בבית יד לבנים בעיר ובמסגרתו חולקו למשתתפים תעודות ושי סביבתי. בסוף חודש יולי יתקיים מפגש ראשון של צוות ההיגוי שיורכב מבוגרי ההכשרה, שבו יציגו הרפרנטים את הפרויקטים עליהם עבדו במסגרת ההכשרה.

בחודש יוני קיימה **עיריית אשדוד** **סדנת עבודה וחשיבה לעובדי העירייה בנושא שינוי התנהגות בתחומי הסביבה והקיימות**, במסגרת יישום תכנית "ברית ערים לאיכות חיים וסביבה" של פורום ה-15. בחודש יולי תקיים העירייה סדנה נוספת בנושא "ירוק העירייה".

בחודש יוני פורסם כי **העיריות אילת והרצליה** **יאסרו על שימוש ומכירה של מוצרים חד-פעמיים בחופי הים**. בכך הן מצטרפות לערים רבות ברחבי העולם שפועלות לצמצום השימוש במוצרי פלסטיק. בעוד בעניין זה מזכיר כי בשנת 2021 תכנס לתוקף הדירקטיבה של **האיחוד האירופי** להפסיק את השימוש בכלים חד-פעמיים. המדיניות של אילת והרצליה תאושר במסגרת עזר עירוני ותיאכף באמצעות פקחי העיריות. המדיניות תכלול גם איסור על שימוש בשקיות פלסטיק והסברה על הנזק הנגרם מהימצאות פלסטיק בים. לחצו [כאן](#) לקריאת הידיעה ב"הארץ".

עיריית רעננה הודיעה על תכנית עירונית להפסקת השימוש בכלים חד פעמיים במוסדות העירייה, לרבות במוסדות החינוך בעיר, וזאת במטרה למזער את הפגיעה בסביבה. התכנית תיושם בהדרגה – בתחילה הפחתת השימוש ובהמשך הוצאת החד-פעמי מהמסגרות העירוניות. לחצו [כאן](#) לקריאת הידיעה המלאה ב-mynet.

עיריית רחובות קיימה בתחילת חודש יולי **סדנת חדשנות בתחבורה**, על מנת להניע תהליכים לפתרון אתגרים ולהטמעת טכנולוגיות חדשניות, במסגרת שיתוף פעולה עם מנהלת אזורי התעסוקה רחובות וקהילת "ECOMOTION". בסדנא השתתפו בכירים בעירייה, וההמלצות שגובשו במסגרתה יוצגו לראש העירייה ומנכ"ל העירייה. לחצו [כאן](#) לקריאת הידיעה ב"כאן רחובות".

בחודש מרץ קיימו **עיריית רמת-גן ואיגוד ערים דן לתברואה** **פיילוט להפרדת פסולת אורגנית על ידי ירקנים**. במסגרת הפיילוט, הירקנים אספו את פסולת הירקות בפח נפרד שחילקה להם העירייה, והעירייה אוספת ומפנה את הפסולת לחץ אקולוגיה, שם היא משמשת להפקת אנרגיה ודשן. הירקנים המשתתפים בפרויקט קיבלו הדרכה מפורטת מטעם אגף שפ"ע וצוות המרכז לחינוך סביבתי באיגוד ערים דן לתברואה. במסגרת הפיילוט, נאספה פסולת המכילה מעל 90% חומר אורגני. לאור ההצלחה החליטו בעירייה להמשיך את יישום הפרויקט. לחצו [כאן](#) לקריאה נוספת.

בחודש יוני אישרה **מועצת העיר אשדוד** חוק עזר עירוני שאוסר על הפרחת בלוני הליום לאוויר באירועים עירוניים, על מנת למנוע פגיעה בסביבה הימית. בכך מצטרפת **עיריית אשדוד** לעיריות רבות בארה"ב אשר העבירו השנה חוקי עזר דומים. לחצו [כאן](#) לקריאה נוספת.

עיריית רמת גן מזמינה את התושבים להשתתף ב**פרויקט "אמץ עץ"**, במסגרתו מתנדב לוקחים חלק ב"גידול" עצים מינקות לבגרות. כל מתנדב מופקד על גידולו של עץ צעיר עד שמגיע לגודל ואיתנות שמאפשרים לשתול אותו בעיר, לטובת הציבור הרחב. העצים הצעירים נתרמים ע"י מרכז הקיימות בדיזנגוף סנטר בתל-אביב, ו"גדלים" במתחם הספארי ברמת גן עד הגיעם למצוות.

העיריות אשקלון, באר שבע, הרצליה, כפר סבא, ראשון לציון ותל אביב-יפו זכו בתחרות **היער העירוני של משרד החקלאות**, שהתקיימה במסגרת "שנת היער העירוני". במסגרת התחרות הציגו העיריות את הפעילות הקיימת והמתוכננת לטובת טיפוח היער העירוני ולקידום ההגנה והטיפול של עצים בעיר. העיריות הזוכות יזכו לליווי והכשרה מקצועית בתחום. בטקס הסיום שהתקיים ב-20.5.19, הוענקו אותות לשש העיריות הזוכות. לקריאה נוספת על זכייתה של אשקלון לחצו [כאן](#). לקריאה נוספת על זכייתה של ראשון לציון לחצו [כאן](#). לקריאת סיכום שנת היער העירוני באתר פורום ה-15 לחצו [כאן](#).

בחודש יוני השיקה **עיריית תל אביב-יפו** **תכנית אסטרטגית לחוסן עירוני**, שמטרתה להכין את העיר ללחצים ואסונות, ביניהם לשינויי האקלים הצפויים, וזאת כחלק מחברותה בתכנית "מאה ערי חוסן".

התכנית האסטרטגית נבנתה במשך שנתיים על ידי צוותים עירוניים ממגוון אגפים והיא מתמקדת בחמישה נושאים: קידום איכות הסביבה ושדרוג המרחב הציבורי ברצועת החוף, פיתוח עסקים קטנים ויזמות מקומיות, פיתוח כלים לעבודה משותפת בין העירייה לתושבי יפו, עידוד קיימות אורבנית ועידוד מעורבות חברתית. התכנית תפורסם בקרוב באתר העירוני.

בחודש יוני, לכבוד שבוע הספר, קיימה עיריית כפר סבא **פסטיבל מכירת ספרים יד שנייה**, בשיתוף עם יוזמת "סיפור חוזר". במסגרת הפסטיבל ניתנה גם אפשרות **למכירה עצמית של ספרים על ידי התושבים**, במרכז קיפוד בעיר.

היחידה האזורית לאיכות הסביבה בשרון בשיתוף עם עמותת אדם טבע ודין מקדמת מהלך של **הפחתת השימוש בחומרי הדברה בגינון העירוני ומעבר לגינון בר קיימא**, בשיתוף עם הרשויות המקומיות בשרון. בכך מצטרפות רשויות השרון לעיריית כפר סבא אשר כבר כיום מיישמת גינון בר קיימא בעיר.

גם עיריית חיפה הודיעה על **מעבר לגינון מקיים וחסכוני**. המדיניות החדשה תתבטא בעיקר בתכנון וביצוע גינות חדשות אך תיושם גם בחלק מהגינות הקיים, וצפויה לחסוך לעירייה כ-5 מיליון ש"ח בשנה (או כ-100,000 ש"ח לדונם). עיצוב הנוף יהיה ים-תיכוני, יעשה שימוש בצמחייה חסכונית, יינטעו עצים בעלי צל משמעותי, תוך שימת דגש על בניית מנגנון ניקוז לבתי גידול. עצי פרי יינטעו לטובת תושבי העיר, החורשות והוואדיות ישולבו כחלק מהפארקים תוך פיתוח והתאמה לשימוש הציבורי. משאבי מים "מבוזבזים" כגון מי מזגנים ומי מנהרות הכרמל ינוצלו לצורך השקיה. לחצו **כאן לקריאת הידיעה בפורטל "חיפה"**.

בחודש מאי השיקה עיריית פתח תקוה את "**ספר ציפורי פתח תקוה**" ובו תמונות ותיאורים של כל הציפורים בעיר ובסביבתה הקרובה, כולל העופות החולפים בעיר בנדידת הסתיו. כמו כן כולל הספר המלצות למקומות תצפית על ציפורים, נקודות עניין מיוחדות בעיר הקשורות לצפרות, ומפת תוואי הנדידה. במקביל להשקת הספר, קיימה העירייה **תערוכת צילומים בכיכר המייסדים בעיר (תמונה)**. כעת מוצגת התערוכה ב"פארק הגדול" בעיר. השקת הספר והתערוכה מהווים אירוע שיא בפעילותה רבת השנים של העירייה בנושא הצפרות בעיר, שכוללת בין היתר חוג צפרות עירוני בתמיכת העירייה, שמתקיים כבר 12 שנים ברציפות, בהדרכת תושבת העיר, שגם חיברה את הספר.

החברה לתיירות של עיריית אשדוד תקים **פארק אקולוגי חדש** בשטח של 300 דונם ברצועת החוף הדרומית של העיר. הפארק ישמש כמקלט לבעלי חיים ויתקן בו מסלול הליכה מעגלי ומשולט עם פינות ישיבה, תוך התחשבות בטבע ובסביבה. לקריאה נוספת לחצו **כאן**.

בחודש מאי נפתחה **תינוקייט צבים** בפארק העירוני של כפר סבא. 70 הצבים שהגיעו לפארק חיו לפני כן בשבי ובבתים, והוצלו ע"י מרפאה לחיות בר "למען חיות הבר – אביהוא שרווד". בגלל גודלם הקטן, סיכוייהם לשרוד בטבע נמוכים ולכן יבלו מספר חודשים במתחם בפארק עד לשחרורם בטבע העירוני בתיאום עם רשות הטבע והגנים. תלמידי **מרכז ישי בכפר סבא** בנו לצבים מתקני מחסה מרפסודות בנייה ולקחו חלק בהעברתם לבית החדש. לחצו **כאן** לקריאה נוספת.

לקראת יום העצמאות הפיקה עיריית אשדוד **סרטון הסברה לתושבים** בנושא **התנהגות נכונה ובטוחה עם בעלי חיים** בזמן אירועי החג ומופעי הזיקוקים.

ב-7.6.19 קיימה עיריית בת ים **אירוע ניקיון חופים בחוף הסלע בעיר**, לרגל יום איכות הסביבה הבינלאומי, תחת הכותרת "בת ים אמיתי שומר על ים נקי". האירוע כלל מבצע ניקיון תת ימי, מעגלי שיח בנושא אקטיביזם סביבתי ושמירה על הים, משט ניקיון של שבט צופי הים, ודוכני הסברה, סדנאות וסיוורים לקהל הרחב בשיתוף החברה להגנת הטבע.

עיריית ראשון לציון בוחנת אפשרות להפעיל **מרכז עירוני לחללי עבודה משותפים**, במבנה הישן של בית הקולנוע "לב ראשון" שבמרכז העיר. בחודש אפריל האחרון אישרה מועצת העיר ראשון לציון את רכישת המתחם. של בית קולנוע ישן במרכז המסחרי "לב ראשון" שבמרכז העיר. לחצו [כאן](#) לקריאה נוספת.

בישיבת **מועצת עיריית פתח תקווה** בחודש מאי, הכריז ראש העירייה על **אימוץ בנייה ירוקה** בעיר, וזאת במסגרת המדיניות המשותפת של ערי פורום ה-15 לאמת את התקן הישראלי לבנייה ירוקה כדרישה מחייבת בבנייה חדשה בערים. לחצו [כאן](#) לקריאת הידיעה המלאה.

תחרות האירוויזיון שהתקיימה בחודש מאי בישראל הייתה ביוזמת **עיריית תל אביב יפו לאירוויזיון הירוק** הראשון בעולם, בסימן מזון בר-קיימא ואפס פסולת להטמנה. על מנת לעודד מחזור, הוצבו במתחמי המזון באירוע שלושה סוגי פחים: כתום, חום וירוק. בנוסף, קרוב ל-50 מעסקי המזון במתחם הגישו "מנות ירוקות" - מנות שבתהליך הכנתן נלקחו בחשבון היבטים סביבתיים: שימוש בחומרי גלם מקומיים ועונתיים, מנה טבעונית או עשויה מרכיבים נושאי תו חי-בריא, או לחלופין אינה מוגשת בכלי פלסטיק חד"פ ועוד.

ביום הבחירות הכלליות לכנסת, שהתקיים ב-9 באפריל, שהיה יום שבתון לאומי, קיימה **עיריית נתניה פעילות חווייתית לכל המשפחה בנושא סביבה ואנרגיות מתחדשות** בפלנתניה (מצפה הכוכבים). הפעילות כללה מגוון סדנאות, מופע, פעילויות בתחנות ועוד.

ב-8.7.19 קיימה **עיריית רמת גן השתלמות נוספת לתושבים** בנושא טיפול סביבתי בפסולת מזון ביתית תחת הכותרת "**אמץ קומפוסטר**". ההשתלמות מתקיימת מספר פעמים בשנה וכוללת תכנים בנושאי איכות הסביבה, קיימות ומיחזור והדרכה מעשית לגבי השימוש והתחזוקה של קומפוסטר. בסיום המפגשים מקבלים המשתתפים במתנה קומפוסטר מהעירייה וממשיכים לקבל בקרה וליווי מהעירייה בנושא הפעלת הקומפוסטר.

עיריית נתניה השלימה זו השנה השלישית את הפעלתה של תכנית לחינוך סביבתי בשכבות ה'ו' בעשרה בתי ספר יסודיים בעיר בנושא **מגוון המינים**. במסגרת שבוע האהבה לסביבה התקיים כנס בשלולית החורף בעיר לכ-450 תלמידים המשתתפים בתכנית אשר כלל פעילויות בנושא שמירת טבע.

בחודשים יוני-יולי קיימה **עיריית אשקלון מגוון פעילויות חינוכיות בתחום הסביבה והקיימות לבני הנוער בעיר**: כנס בנושא זיהום אוויר בתחנת הכוח ל-50 בני נוער משלושה בתי ספר תיכוניים, כנס בנושא שימור טבע ומגוון מינים ל-40 בני נוער משלושה בתי ספר תיכוניים, וסיור עששיות בפארק הלאומי אליו יצאו במקביל שלוש קבוצות של בני נוער. כמו כן בתקופה זו **הוסמכו באשקלון 13 מוסדות חינוך ירוקים**: עשרה גנים ושלושה בתי ספר.

עיריית תל אביב-יפו השיקה את **פרויקט מנהיגות סביבתית צעירה**, שנועד לייצר פלטפורמה לעידוד אקטיביזם סביבתי בקרב בנות ובני נוער בעיר. הפרויקט מבקש לשלב נוער בעשייתן של עמותות, ארגונים, עסקים ואגפי העירייה המקדמים מטרות בעלות ערך סביבתי ובר-קיימא.

בחודש אפריל קיימה **עיריית נתניה כנס קבוצות מנהיגות ירוקה** לכ-500 תלמידים הפעילים ב"מועצות הירוקות" בבתי הספר בעיר. במסגרת הכנס ניתנו תעודות הוקרה לצוותי החינוך המלווים את התלמידים בנושא הסביבה והתקיימו סדנאות ופעילויות בנושא סביבה וקיימות.

בתחרות שקיימה **עיריית רמת גן** ליישום **פרויקט למען שיפור איכות הסביבה** זכו שלושה תושבי העיר במענק של 20 אלף ₪, במסגרתו יקימו מרחב יזמות במרכז הצעירים "הקומה השנייה" בעיר, ובו יקיימו **הדרכות וסדנאות ברוח השמירה על הסביבה**, בנושאי חקלאות עירונית, נגרות, תכשיטנות ואלקטרוניקה. לחצו [כאן](#) לקריאה נוספת.

עיריית נתניה קיימה זו השנה השלישית **הפנינג יד שניה לקראת חג הפסח** בכיכר העצמאות בעיר. במסגרת ההפנינג הוצבו דוכנים למכירת מוצרים יד שנייה, התקיימו סדנאות בנושא חוף נקי והפחתת פסולת והוצגה הצגה בנושא צמצום פסולת ומחזור.

בחודש מאי קיימה **עיריית אשקלון** **הפנינג קהילתי בחווה החקלאית** לציון יום כדור הארץ. באירוע השתתפו כ-600 הורים וילדים תושבי העיר והוא כלל מגוון פעילויות כגון הכנת עששיות, שזירת פרחים, הכנת מפיץ ריח טבעי, הכנת סימניות מן הטבע, הכנת פיתות בטאבון, הפרחת בועות סבון, משחק בנושא הפרדת פסולת, הרכבת פאזל בנושא מחזור ועוד.

לרגל יום המעשים הטובים שחל השנה בחודש אפריל התקיים ב**נתניה** **הפנינג בנושא שמירה על הסביבה החופית** ביוזמת "נוער אוהב חיות" ומתנדבות "נתני-ים". הפעילות התקיימה כחלק מיריד יד שנייה שקיימה **עיריית נתניה** בכיכר העצמאות בעיר.

עיריית נתניה הצטרפה ל**אפליקציה החינמית העולמית INATURALIST** שמטרתה **תיעוד ושימור מערכת האקולוגית העירונית** בשיטה של מדע אזרחי – התושבים מעלים תמונות של צמחים ובעלי חיים שנקרים בדרכם בעיר, ומומחים מסייעים בזיהוי המין ותיעודו. כך לומדים התושבים על מגוון המינים הייחודי בעיר, לוקחים חלק בתיעודו ותורמים לחקר הטבע העולמי.

בחודש ספטמבר תקיים **עיריית רמת גן** **שתי סדנאות בנושא "הגינה שלי" בגינות הקהילתיות** בעיר. בסדנאות ינתנו הדרכה וכלים בתחום הגינות בארבעה נושאים: חקלאות עירונית, עצים – שתילה, גיזום וטיפול, תבלינים וצמחי מרפא, זימון מאביקים ופרפרים לגינה.

עיריית נתניה השלימה את יישום פרויקט **שיקום השפ"פים בשכונת סלע**, בתמיכת המשרד להגנת הסביבה. במסגרת הפרויקט נוקו ושודרגו המתחמים הפרטיים הפתוחים בשכונה, הוצבו מכלי אשפה, ספסלים ומתקני כושר, נטעו עצים וצמחייה, הוצבה תאורה חסכונית, הוקמו 10 גינות קהילתיות שזוכות לליווי מקצועי שוטף של רכז גינות קהילתיות. עלויות התחזוקה של התכנית ימומנו מהחיסכון בצריכת חשמל שיושג מהקמתם של פאנלים סולריים על שישה מבני עירייה.

בחודש מרץ התקיים **מצעד האקלים** הישראלי בהובלת ארגונים סביבתיים רבים ובשיתוף **עיריית תל אביב-יפו**. מספר עיריית ארגנו קבוצות של תלמידי בתי ספר אשר השתתפו במצעד על מנת להעלות את המודעות להשלכות שינויי האקלים, ביניהן **עיריית נתניה ועיריית אשקלון**.

לקראת אירועי ל"ג בעומר, במטרה לצמצם את הנזקים לסביבה ולבריאות של המדורות ובמיוחד לאור תנאי מזג האוויר הקשים ששררו בערב בל"ג בעומר, הודיעו עיריית רבות על ביטול או צמצום של המדורות העירוניות והציעו פעילויות חלופיות, **לרבות עיריית פתילת הבריכות העירוניות במהלך היום והערב**. לצפייה בפרסומי העיריית השונים לחצו על שם העירייה: **הרצליה, רחובות, ראשון לציון, חולון, רמת השרון, רמת גן, רעננה, תל אביב-יפו, נתניה, אשדוד, אשקלון, נס ציונה, ירושלים, בת ים, ופתח תקוה**. העיריית **רחובות** ו**רמת גן** קיימו שיתוף פעולה עם קבלנים מקומיים לחלוקת קרשים בטוחים למדורות החג. **פורום ה-15** פרסם כמדי שנה **מדריך לצמצום נזקי המדורות**.

בחודש יוני קיבלה אשקלון 5 כוכבי יופי בתחרות קריה יפה ומקיימת לשנת 2018 של המועצה לישראל יפה, על היותה עיר נקייה השומרת ומטפחת את שכונותיה הוותיקות ומעודדת את נושאי הקיימות ואיכות הסביבה בקרב התושבים. [זוהי השנה ה-19 ברציפות שהעיר אשקלון מגיעה להישג זה](#). השנה, בנוסף לתחרות חמשת כוכבי היופי, מתמודדת העיר גם בתחרות דגל היופי.

אנו מזמינים אתכם להעביר לנו חומרים ולשתף אותנו בפרויקטים מעניינים הנעשים בעירכם, לצורך הצגתם במידעון זה. את החומרים יש להעביר למייל – tamars@forum15.org.

אירועים

בחודש הקרוב יתקיימו מספר סיורים של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה:

- ב- 25.7.19 יתקיים [סיור לקמפוס ברושים באוניברסיטת תל אביב](#), שכולל מעל 1600 יחידות מגורים ובנוי כקמפוס ירוק והוסמך לתקן האמריקאי LEED Gold. הסיור יסקור את שלבי התכנון וההקמה של הקמפוס ואת תרומת הבנייה הירוקה להתמודדות עם משבר האקלים.
- ב- 8.8.2019 יתקיים [סיור בבניין בית הספר ללימודי הסביבה ע"ש פורטר](#) באוניברסיטת תל אביב, המתוכנן כמעבדה חיה המדגימה באופן מעשי את עקרונות הבנייה הירוקה והיה המבנה הראשון בישראל שהוסמך לפי תקן LEED Platinum.
- ב- 23.8.2019 יתקיים [סיור למרכז לקיימות עירונית על גג דיזינגוף סנטר](#) בתל אביב-יפו, שמפעיל מגוון מיזמים להשבת הטבע לעיר ומתחם של חקלאות עירונית.

ב-4.9.2019 תתקיים [ועידת היחידות הסביבתיות ואיגוד הערים השלישית](#), ביוזמת עיריית אשדוד, איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד - חבל יבנה והמשרד להגנת הסביבה. הועידה תתמקד השנה בנושא צריכה נבונה ומקיימת ותתקיים בבית יד לבנים באשדוד. פרטים נוספים וקישור להרשמה יפורסמו בקרוב.

ב- 10.9.2019 יתקיים [הכנס השנתי של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה](#). הכנס יעסוק בנושא "מקומות" ויוצגו בו נקודות ציון המחברות אליהן אנשים בערים, ברחובות ובבניינים, וגם תכניות, רעיונות, כלים ופרויקטים המבקשים לייצר "מקום", ובאופן בו ניתן לייצר מקומות עם זהות מקומית ומשמעות קהילתית המאפשרים אינטראקציה אנושית. הכנס יתקיים באולם סמולרש באוניברסיטת תל אביב, בין השעות 8:00-17:00.

בחודש ספטמבר יתקיימו [שני סיורים להמבורג שבגרמניה](#) ביוזמת המועצה הישראלית לבנייה ירוקה. בסיורים ייערכו ביקורים בשלל מבנים, אתרים, פארקים ועוד המדגימים כיצד ניתן לבצע התחדשות עירונית בדגש על מרחב עירוני איכותי המשלבת, בין השאר, התייעלות אנרגטית, צמצום פליטות ואנרגיות מתחדשות. הסיור הראשון יצא ב- 16.9.2019 והסיור השני יצא ב- 18.9.2019.

כנס "יום התחבורה הציבורית" השנתי, בארגונו של "תחבורה היום ומחר" יתקיים השנה ב- 19.9.19, בסינמטק תל-אביב. לחצו [כאן](#) לפרטים נוספים.

ב- 21.11.2019 יתקיים [יום עיון בנושא הבנת מערכת ניהול סביבתי ISO14001](#) ביוזמת [מכון התקנים הישראלי](#). במסגרת יום העיון יוצגו הרכיבים של מערכת ISO14001, אשר עברה שדרוג בשנת 2015, וכן יסיעו לארגונים לעבור את הליך השדרוג לגרסה החדשה בצורה המיטבית ולהשיג מטרות סביבתיות וכלכליות. המפגש יתקיים במרכז ההדרכה של מכון התקנים הישראלי בתל אביב-יפו.

קורסים והכשרות

ב- 29.7.2019 ייפתח **קורס מלווי בנייה ירוקה** של **מכון התקנים הישראלי** בשיתוף **המועצה הישראלית לבנייה ירוקה**. הקורס יתמקד בהבניית הידע הדרוש לצורך ליווי הסמכת מבנה על פי מאפייני התקן הישראלי לבנייה ירוקה (ת"י 5281) הקורס יכלול 8 מפגשים שבועיים ויתקיים במרכז ההדרכה של מכון התקנים הישראלי **בתל אביב-יפו**.

ב- 5.11.2019 ייפתח קורס בנושא **"דמוקרטיה עירונית - שיתוף, השתתפות ומעורבות קהילתית"** ביוזמת **מרכז השל**. הקורס יתמקד בתיאוריות וכלים מעשיים לשיתוף, השתתפות ומעורבות הקהילה ברמה המקומית, ויכלול למידת עמיתים וטיפוח פרופסיה להרחבת המנעד הדמוקרטי ברמה המקומית. הקורס יכלול 4 מפגשים אחת לשבוע ויתקיים במרכז השל בתל אביב-יפו.

ב- 12.11.19 ייפתח **קורס הסמכה לממוני אנרגיה** בפיקוח משרד האנרגיה, ביוזמת **מכון התקנים הישראלי**. הקורס יספק כלים במגוון נושאים בתחומי ניהול ושימור אנרגיה, עם דגש על יישום טכנולוגיות חדשות לחיסכון באנרגיה ואנרגיות מתחדשות. הקורס יכלול 23 מפגשים שבועיים, כולל סיורים, ויתקיים במרכז ההדרכה של מכון התקנים הישראלי **בתל אביב-יפו**. הקורס מוכר כ-16 ימי כשירות לממונה בטיחות.

ב- 3.12.2019 ייפתח מחזור י"א של **קורס תכנון אסטרטגי לקיימות עירונית**. ביוזמת **מרכז השל ומרכז השלטון המקומי**. הקורס יכלול העמקה בגישת הפיתוח המקיים, עם היבטים אסטרטגיים (חברתיים, סביבתיים וכלכליים) של קבלת החלטות בתחומי התכנון והמינהל העירוני, וכמו כן יכלול היכרות עם מסגרות אסטרטגיות בישראל וכלים יישומיים לפיתוח מקיים. הקורס יכלול 12 מפגשים אחת לשבוע, כולל סיור, ויתקיים בקמפוס "Univercity" של מרכז ההדרכה של מרכז השלטון המקומי **בתל אביב-יפו**.

יוזמות עירוניות מהעולם

הפתעה באסטוניה: התחבורה הציבורית הפכה חינמית, ובמקום להתמוטט - השתפרה. המשבר הפיננסי העולמי ב-2008 פגע באסטוניה קשות, ותושבי בירתה, טאלין, התקשו לעמוד במחיר כרטיסי הנסיעה באוטובוסי העיר. כתוצאה מכך, ב-2013 הפכה טאלין לעיר הבירה הראשונה בעולם שמשפיקת לתושביה תחבורה ציבורית בחינם. מאז היא סחפה אחריה את המדינה כולה והפכה למודל לחיקוי בעולם. ואולם נראה כי תחבורה ציבורית חינמית לבדה אינה מספיקה כדי לגרום לאנשים להפסיק להשתמש ברכב הפרטי ויש צורך בהשקעה בתשתיות ובזמינות.

בתוכנית היסטורית המכונה **"הניו דיל הירוקה"**, הכריזה **עיריית ניו יורק** על שורת צעדים שמטרתם **הפחית את פליטת גזי החממה בעיר בשיעור ל 40% עד לשנת 2030**. התוכנית, המתקצבת ב-14 מיליארד דולר, מתרכזת במספר תחומים – בדגש על תחבורה, צריכת אנרגיה ומבנים. התוכנית מתייחסת גם לתרומתה המשמעותית של תעשיית הבשר לפליטות גזי החממה, כמו גם לברוא יערות הנכרתים לצורך גידול בעלי חיים ומספוא, לבזבוז מים ומשאבים ולזיהום אדמות ומקורות שתייה. על פי התוכנית, צריכת בשר הבקר בעיר תקוצץ בחצי וצריכת הבשר המעובד תופסק לחלוטין במוסדות העירוניים, בהם בתי חולים, בתי ספר ומתקני כליאה.

בנוסף, **מדינת ניו יורק** תצטרף ליוזמה לאסור על שקיות פלסטיק, לאחותה ממערב - מדינת קליפורניה, שהוציאה את מכירתן מהחוק כבר ב-2016. החל ממרץ 2020 ייאסר על חלוקה ומכירה של שקיות פלסטיק בחנויות. ארגוני הסביבה בניו יורק מעריכים שמהלך זה יביא לצמצום של כ-23 מיליון שקיות מדי שנה (!). לחצו **כאן** לקריאת הכתבה בגלובס.

20 בחודש מאי הושק **בלונדון האוטובוס הדו-קומתי הראשון בעולם שמונע באמצעות מימן**.
אוטובוסים מסוג זה שולבו לצי האוטובוסים של לונדון על-ידי שירות התחבורה העירוני. הפרויקט הוא חלק מהתכנית העירונית לצמצום זיהום אוויר במרכז העיר, באיזור שהוכרז כ Low Emission Zone, וכן לצמצום פליטת גזי החממה מסקטור התחבורה, שמהווה המקור הגדול ביותר של פליטת גזי חממה בבריטניה.

ממשלת **קוריאה** הכריזה מלחמה על תופעת ה"סמומבי" – סמארטפון זומבי, שאחראית על 370 תאונות מדי שנה כתוצאה מכך שאנשים שקועים בטלפון החכם שלהם, לא מרימים את הראש כשחוצים את הכביש וכתוצאה מכך עוברים באור אדום ונדרסים. במסגרת זו **נפרסו במרכז סיאול "רמזורי מדרכה"**; פסי צבע הפרושים על המדרכה לפני מעבר חצייה ומסמנים את צבעו של הרמזור. ניסוי דומה כבר פועל בישראל - במעבר חצייה מול **עיריית תל-אביב**. את ההשלכות של תוספת זיהום האור טרם חקרו.

כתבות וחומרים מעניינים – מישראל

מחקר חדש של **נאס"א** מצביע על כך בעשורים הקרובים **מספר ימי החום הקיצוני בתל אביב** עלול להגיע ל-100 בשנה. לחצו **כאן** לקריאת הכתבה. מחקר חדש של האדריכלים **אור אלכסנדרוביץ' ושחר צור**, שיזמה **עיריית תל אביב-יפו**, במסגרת העבודה על **תכנית עירונית להיערכות לשינויי האקלים**, מציע פתרונות. לחצו **כאן** לקריאה.

מומחי האקלים מזהירים: העולם מתחמם בקצב מהיר. במזרח התיכון עלולים להגיע לטמפרטורות שלא יאפשרו יותר לעשות ספורט בחוץ ובהמשך אף לטמפרטורות שלא יאפשרו לגדל חיטה. לאור גל החום הקיצוני שפקד את אירופה בתחילת יולי, המומחים מזהירים שאם לא נפעל בבהילות לייצב את ההתחממות, העולם כפי שאנחנו מכירים אותו ישתנה, ומהר. לחצו **כאן** לקריאת הכתבה.

סרט תיעוד חדש מתאר את **הנזקים הנוראיים שגרם גל החום הקיצוני שפקד את העיר שיקאגו** שבארה"ב ב-1995 וגרם למותם של 739 בני אדם. הסרט מתאר את הסכנות שבאירועי חום קיצוני ותופעת אי החום העירוני. לחצו **כאן** לקריאת הכתבה בהארץ.

מחקר חדש קובע: הצל משתלם כלכלית. **משרד הבינוי והשיכון ומשרד הבריאות** פרסמו **מחקר משותף על ההיבט הכלכלי של הצל**. בין היתר מתייחס המחקר לתועלות הבריאותיות ולתועלות לעסקים הקטנים בעיר, הנובעות מהליכה ברגל שמתאפשרת ברחובות מוצלים.

במרכז המסחרי בשכונה ב' **בבאר שבע** הוצב "**המקרר**" – מיזם חברתי שמטרתו למנוע בזבזת מזון. המקרר מתמלא על ידי תרומות מזון מאנשים פרטיים ומעסקים בעיר אשר הקימו **קהילת פייסבוק**. המזון במקרר מוצע בחינם לכל אדם. יוזמות דומות מתקיימות **במרכז העיר בירושלים ובשכונת שפירא בתל אביב-יפו**.

בדרך חזרה מהעבודה וגם לים בשבת בבוקר: אלה **דפוסי השימוש בקורקינטים בתל אביב-יפו**. בחודש יוני, שנה אחרי שהחלה השכרת קורקינטים בתל אביב-יפו, ולקראת פרסום מסמך ההסדרה המקיף לפעילותם על ידי **עיריית תל אביב-יפו**, פרסמה חברת **ליים (Lime)** נתונים על השימוש

הרחב בקורקינטים, בניסיון להוכיח את נחיצותם ולהיאבק בהוראות ההסדרה. לחצו [כאן](#) לקריאה על העלייה באכיפה של העירייה בתחום זה.

נוסעים גם בשבת: ראשי ערים ברחבי הארץ מודיעים על הקמת שירותי הסעות בשבת, במטרה לגשר על העדר התחבורה הציבורית ולספק פתרון לתושבים שלא מחזיקים רכב, ואולי גם להפחית את התמריץ לרכוש רכב נוסף. לחצו [כאן](#) לקריאת הכתבה.

המכון החרדי למחקרי מדיניות פרסם [מחקרים חדשים המצביעים על חשיבות החוסן הקהילתי](#). המחקרים מראים כי בזכות קהילתיות חזקה ועזרה הדדית, הן מעשית והן פיננסית, החרדים בישראל שמחים בחלקם, בריאים ובעלי תוחלת חיים גבוהה, על אף שיעור העוני הגבוה בקרב אוכלוסייה זו הנו גבוה (49%).

כתבות וחומרים מעניינים – מהעולם

נופים יפים גורמים לאושר – כך קבע מדעית מחקר חדש בקנה מידה רחב-היקף שבוצע בבריטניה. לא מדובר רק בנופים פסטורליים – מסתבר שגם נופים עירוניים יכולים לגרום לאושר. במסגרת המחקר התבקשו 15,000 אנשים לדווח מדי יום בזמן אמת על רמות האושר שלהם, באמצעות יישומון ייעודי שתיעד גם את מיקומם במרחב. במסגרת המחקר מופו וזוהו לא פחות מ-217 אלף מרחבים נופיים וביקשו מגולשים לדרג את מידת ה"נופיות" שלהם ([ניתן עדיין להיכנס ולדרג בקישור כאן](#)). [לחצו כאן לקריאת הידיעה באתר "מדע גדול בקטנה"](#). לחצו [כאן לקריאת המאמר המקורי ב"Scientific Reports"](#).

דו"ח חדש מצא שבמדינות המתפתחות, בכל 30 שניות אדם מת כתוצאה מזיהום שקשור בשריפה בלתי מוסדרת של פסולת או השלכת זבל בקרבת משקי הבית. לחצו [כאן](#) לקריאה נוספת.

במבצע חסר-תקדים, [1.5 מיליון מתנדבים שתלו 66 מיליון עצים במהלך 12 שעות בלבד](#) – כל זה קרה **בהודו**. הודו סובלת מבעיית ביאור יערות ובמסגרת התחייבויותיה להסכם פריז, התחייבה להגדיל את שטח היער בהודו ב-95 מיליון הקטר.

דו"ח **חדש של האו"ם** מזהיר מפני **מצב עתיד של אי שיוויון אקלימי**, בו העשירים יהיו מסוגלים להתמודד עם השפעות שינויי האקלים, בעוד העניים יאלצו לשלם את המחיר.

המטמנות בסין לא מצליחות להתמודד עם כמות הפסולת האורגנית המיוצרת במדינה, ולכן נמצאה דרך יצירתית להתמודדות עם האתגר: בערים רבות ברחבי סין הוקמו **חוות מקקים אשר מפרקים את הפסולת האורגנית**. מדובר בחדרים חשוכים המכילים מיליוני מקקים שניזונים משאריות מזון. כאשר המקקים מסיימים את חייהם הם עוברים תהליך ייבוש והופכים למזון לחיות משק או לחומר גלם לתרופות.

מי אמר ששבילי אופניים לא יכולים להיות יצירתיים? השימוש הגובר באופניים דורש הקמת תשתיות חדשות: חניונים, גשרים, מחלפים ומעגלי תנועה ייעודיים. אבל בעוד שבמקומות רבים השבילים מסומנים על-ידי כמה כתמי צבע על אספלט — **בהולנד התקיימה ביוני 2019 הביאנלה השנייה לאופניים** והוצגו בה 15 פרויקטים של תשתיות אופניים מרחבי העולם.

הנהר מזוהם? אין בעיה, אפשר לשחות מעליו. עשרות נהרות חוצים את ערי אירופה ומפתים את העוברים והשבים לשכשך בהם בחודשי הקיץ החמים. ואולם, רבים מהם מזוהמים מדי לרצחה. לכן, בשנים האחרונות צצות עוד ועוד **בריכות ציבוריות הצפות מעל פני הנהר**.

בברכה,
תמר שטרצר ומאיה קרבטרי

משרד 03-6844298 / פקס 03-6844215 / www.forum15.org.il

אשדוד / באר שבע / גבעתיים / הרצליה / חדרה / חולון / חיפה / כפר סבא
נתניה / פתח תקוה / ראשון לציון / רחובות / רמת גן / רעננה / תל אביב-יפו

